

DIAGNOSTIKA ŽÁKŮ UČITELEM:

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ

Základy pedagogicko-psychologické diagnostiky

DIAGNOSTICKÁ ROLE UČITELE

- Učitel diagnostikuje ve třídě žáky také pro účely stanovení podpůrných opatření
- Má ku pomoci poradenský systém ČR

PODPORA A PORADENSTVÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ: PŘEHLED

- Databáze školských systémů **Eurydice**

- https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/educational-support-and-guidance-17_cs

PORADENSKÉ SLUŽBY: PODPORA UČITELE

VYHLÁŠKA Č. 197/2016 SB., O POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- školní psycholog
- školní speciální pedagog

Školské poradenské zařízení (ŠPZ)

- pedagogicko-psychologická poradna (PPP)
 - speciálně pedagogické centrum (SPC)
-

ŠKOLSKÁ PORADENSKÁ ZAŘÍZENÍ

Pedagogicko-psychologické poradny

Poskytování poradenských služeb

- **žáci s vývojovými poruchami učení nebo chování**
 - ve vztahu k žákům se zdravotním postižením (jak je kodifikuje školský zákon) se takto spíše specializují
- žáci s osobnostními nebo vztahovými problémy
- žáci cizinci
- žáci znevýhodnění na podkladě kulturní či jiné životní situace

Speciálně pedagogická centra

- primárně podpora žáků se **zdravotním postižením**
- sluchovým,
- zrakovým,
- tělesným,
- vadami řeči,
- vícečetným postižením,
- autismem,
- **mentálním** postižením.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ PRO ŽÁKY SE SVP

Definice:

**Žák se speciálními
vzdělávacími
potřebami**

= k naplnění svých
vzdělávacích možností
nebo k uplatnění nebo
užívání svých práv na
rovnoprávném základě
s ostatními potřebuje
poskytnutí podpůrných
opatření.

- Žáci se SVP mají **právo na
bezplatné poskytování
podpůrných opatření**
školou a školským zařízením.
= poradenskou pomoc

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ

- <http://www.nuv.cz/t/podpurna-opatreni>

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ ZAHRNÚJÍ

1) Úprava **organizace, obsahu, hodnocení a forem a metod** vzdělávání a školských služeb.

2) Zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a **prodloužení délky** středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o 2 roky.

3) Úprava podmínek **přijímání** ke vzdělávání a jeho **ukončování**.

4) Úprava očekávaných **výstupů** ze vzdělávání u definované skupiny žáků, úpravy **obsahů** vzdělávání.

5) Stavební nebo technické **úpravy vzdělávacích prostor**.

6) Zavedení **kompensačních pomůcek**, speciálních pomůcek a učebnic (komunikační systém neslyšících a hluchoslepých osob, Braillovo písmo apod.).

7) **Personální posílení výuky**

- Asistent pedagoga (nebo osobní asistent)
- Další pedagogický pracovník (učitel, speciální pedagog)
- Tlumočník českého znakového jazyka, přepisovatel a další osoby (zpravidla pracovníci SPC pomáhající s předměty speciálně ped. péče)

PĚT STUPŇŮ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

*Vyhláška o vzdělávání žáků
se speciálními vzdělávacími
potřebami a žáků nadaných
(27/2016 Sb.)*

- podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti

1. stupeň:

- plán pedagogické podpory (PLPP)
- zastřešený školou

2. až 5. stupeň:

- individuální vzdělávací plán (IVP)
- zastřešený pedagogicko-psychologickou poradnou

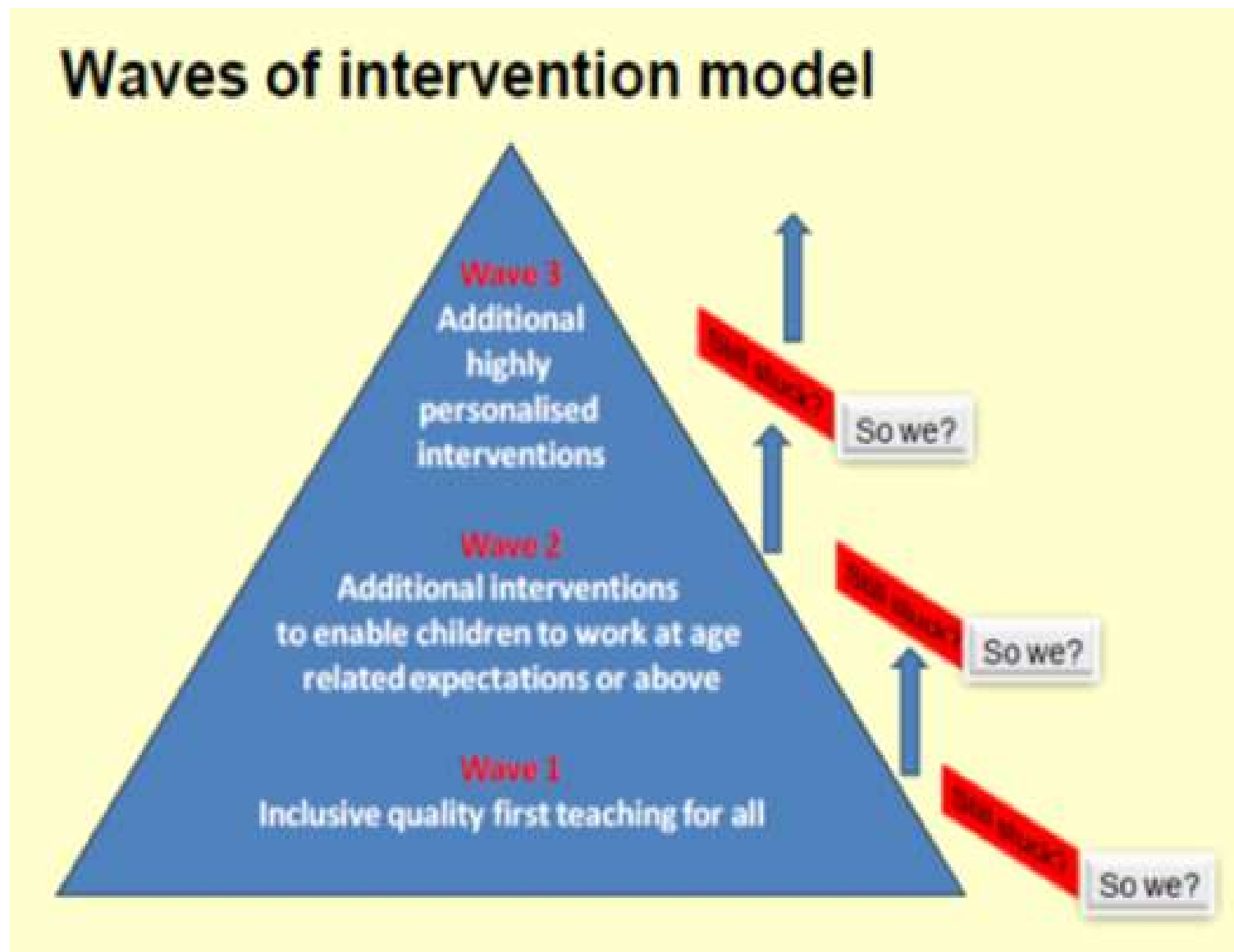

MODEL VZDĚLÁVACÍ PODPORY ŽÁKŮ: ČR

Stupeň		
1. stupeň žák s rizikem rozvoje speciálních vzdělávacích potřeb	Poskytuje škola sama, primárně učitel v součinnosti se školním poradenským pracovištěm. Forma: a) individualizace přístupu k žákovi b) Plánu pedagogické podpory.	Pokud nedochází k pozitivní změně, žádá škola nejpozději do 3 měsíců žáka nebo jeho zákonného zástupce o návštěvu školského poradenského zařízení.
2.-5.stupeň	Navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování školské poradenské zařízení	

Model vzdělávací podpory žáků (Neil MacKey, 2009)

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ: ÚKOL VE SKUPINÁCH

- 5 skupin – každá si přečte jeden stupeň a řekne ostatním, koho se týká a která podpůrná opatření nabízí

<http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaska-c-27-2016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi-2>

ČLENĚNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: STUPEŇ 1 AŽ 5

1. **Metody výuky**
2. **Organizace výuky** (ve škole, ve školském zařízení)
3. **Úprava obsahu a výstupů vzdělávání**
4. **Individuální vzdělávací plán**
5. **Personální podpora** (ve škole, ve školském zařízení)
6. **Hodnocení**
7. **Intervence** (ve škole, ve školském zařízení)
8. **Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání**
9. **Úprava podmínek ukončování vzdělávání**
(maturitní zkouškou, závěrečnou zkouškou, absolutoriem)
10. **Prodloužení délky vzdělávání**
11. **Pomůcky pro jednotlivé stupně a skupiny žáků se SVP**

PRVNÍ STUPEŇ PODPORY

- ✦ **je plně v kompetenci školy**
- ✦ Pedagogičtí pracovníci školy nejsou vnímáni pouze jako ti, kteří na základě doporučení poradenských institucí realizují podpůrná opatření směrem k žákům.
- ✦ Očekává se, že jsou kompetentními a aktivními realizátory opatření,
 - ▣ jsou schopni na základě vlastní pedagogické diagnostiky identifikovat žáky, kterým je potřeba poskytnout prvotní zvýšenou podporu.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ 1. STUPNĚ

- **Intervence školy**

1) Přímá podpora – poskytování individualizované podpory učitelem

2) Pokud není přímá podpora účinná
– formalizace poskytování PO 1. stupně **plánem pedagogické podpory**

- spolupráce na tvorbě: učitel + rodič + poradenský pracovník školy
 - formulář PLPP je přílohou vyhlášky č. 27/2016 Sb.

PRVNÍ STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: PLPP

- U **žáků s rizikem rozvoje SVP** (speciálních vzdělávacích potřeb).
- **Žáci s mírnějšími a přechodnými obtížemi** (lze zvládnout mírnými úpravami výuky a školní přípravy).
- **Navržení, realizace a vyhodnocení** je v kompetenci školy.
- Podporu zde realizuje primárně **učitel**. Individualizovaná pomoc třídního a dalších vyučujících.
- Po **3 měsících** je PLPP vyhodnocen.
 - Pokud PLPP funguje, pokračuje se v práci s žákem dále tímto způsobem.
 - Pokud PLPP nepomůže, nastupuje podpora prostřednictvím poradenské služby odborníků.

PROSTŘEDKY PODPORY 1. STUPNĚ: UČITEL

- **Možné konzultace s kolegy učiteli**
 - z paralelních tříd,
 - zkušenější kolegové,
 - zástupkyně,
 - vyučující mající zkušenost s výukou stejného.
- **Školní poradenské pracoviště**
 - **Metodická podpora učitelů** od poradenských pracovníků školy
 - výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog či školní psycholog
 - Mohou uskutečnit první pozorování v hodinách, poskytnout učiteli zpětnou vazbu a pomoci s nastavením opatření.
- **Konzultace s kolegy z jiných škol**
 - supervizní setkávání 2, kazuistické semináře, bálintovské skupiny

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“)	
Škola	
Ročník	
Důvod k přistoupení sestavení PLPP	*
Datum vyhotovení	
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží (silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

II. Stanovení cílů PLPP (cíle rozvoje žáka)

III. Podpůrná opatření ve škole (Dopíšte konkrétní postupy v těchto kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)
a) Metody výuky (specifikace úprav metod práce se žákem)
b) Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)
c) Hodnocení žáka (vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

d) Pomůcky (učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)
e) Požadavky na organizaci práce učitele/ů

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

V. Podpůrná opatření jiného druhu (respektovat zdravotní stav, závažovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP (Naplnění cílů PLPP)	Dne:
Doporučení k odbornému vyšetření ¹ ano	☐ Ano ☐ PPP ☐ SPC ☐ SVP ☐ jiné:
	☐ Ne

Role	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Třídní učitel		
Učitel/é předmětu/ů		
Pracovník ŠPP		
Zákonný zástupce		

¹ Odpověďující zaškrtněte, případně dopište.

OBSAH PLÁNU PEDAGOGICKÉ PODPORY

- údaje o žákovi
- důvod proč je vytvářen
- termín vyhodnocení PLPP
- co je plánováno s žákem dělat
- stručný popis jeho obtíží
- stanovení cílů PLPP
- dále obsahuje metody výuky
- organizaci výuky
- hodnocení žáka
- pomůcky
- požadavky na další vyučující
- opatření v rámci domácí přípravy
- opatření jiného druhu
- vyhodnocení účinnosti
- doporučení/nedoporučení k vyšetření

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY: DOMÁCÍ PŘÍPRAVA - RODIČE

- V PLPP neopomíjet opatření pro domácí přípravu.
- Rodiče podepisují PLPP, a tím se zavazují ho dodržovat.
- V případě nespolupráce rodiče a neplnění povinností plynoucích z PLPP, to uvést do hodnocení PLPP
 - případně do školního dotazníku pro poradny
- Na druhou stranu i rodič může navrhnout opatření do PLPP
 - větší motivace

UKÁZKY PLÁNU PEDAGOGICKÉ PODPORY

Práce ve skupinách: PLPP

- Zdeněk
- Rozálie

Proč je PLPP vytvářen?

Jaké má žák obtíže?

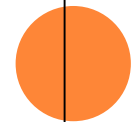
Jaké jsou cíle podpory?

Jaká jsou podpůrná opatření?

- Metody a organizace výuky
- Hodnocení žáka
- Pomůcky
- Požadavky na další vyučující

Jaká jsou opatření v rámci domácí přípravy?

Opatření jiného druhu?

PŘÍKLADY PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ 1. STUPNĚ

Metody výuky

- Respektování osobního tempa
- Stanovování odlišných časových limitů pro činnosti
- Častější zpětná vazba
- Metody podporující preferované styly učení žáků
- Multisenzorický přístup
- Podpora motivace
- Metody aktivního učení apod.

Úprava obsahu a výstupů

- Obohacování učiva
- **Výstupy vzdělávání se neupravují**

Organizace výuky

- Pravidelné střídání činností v průběhu výuky
- Změna zasedacího pořádku nebo uspořádání třídy
- Skupinová a kooperativní výuka
- Nabídka volnočasových aktivit a mimoškolních aktivit (stáže, exkurze)

Hodnocení

- Využívání různých forem hodnocení
- Metody formativního hodnocení
- Podpora sebehodnocení

K ČEMU PLPP UČITELI SLOUŽÍ?

OTÁZKA DO PLÉNA

K ČEMU PLPP UČITELI SLOUŽÍ?

- k uvědomění si dosavadních kroků a postupů
- k promýšlení dalších kroků
- k nastavení konkrétních opatření
- k vyhodnocení úspěšnosti pedagogické práce s žákem

2.–5. STUPEŇ PODPORY

2.–5. STUPEŇ

Komu je určen?

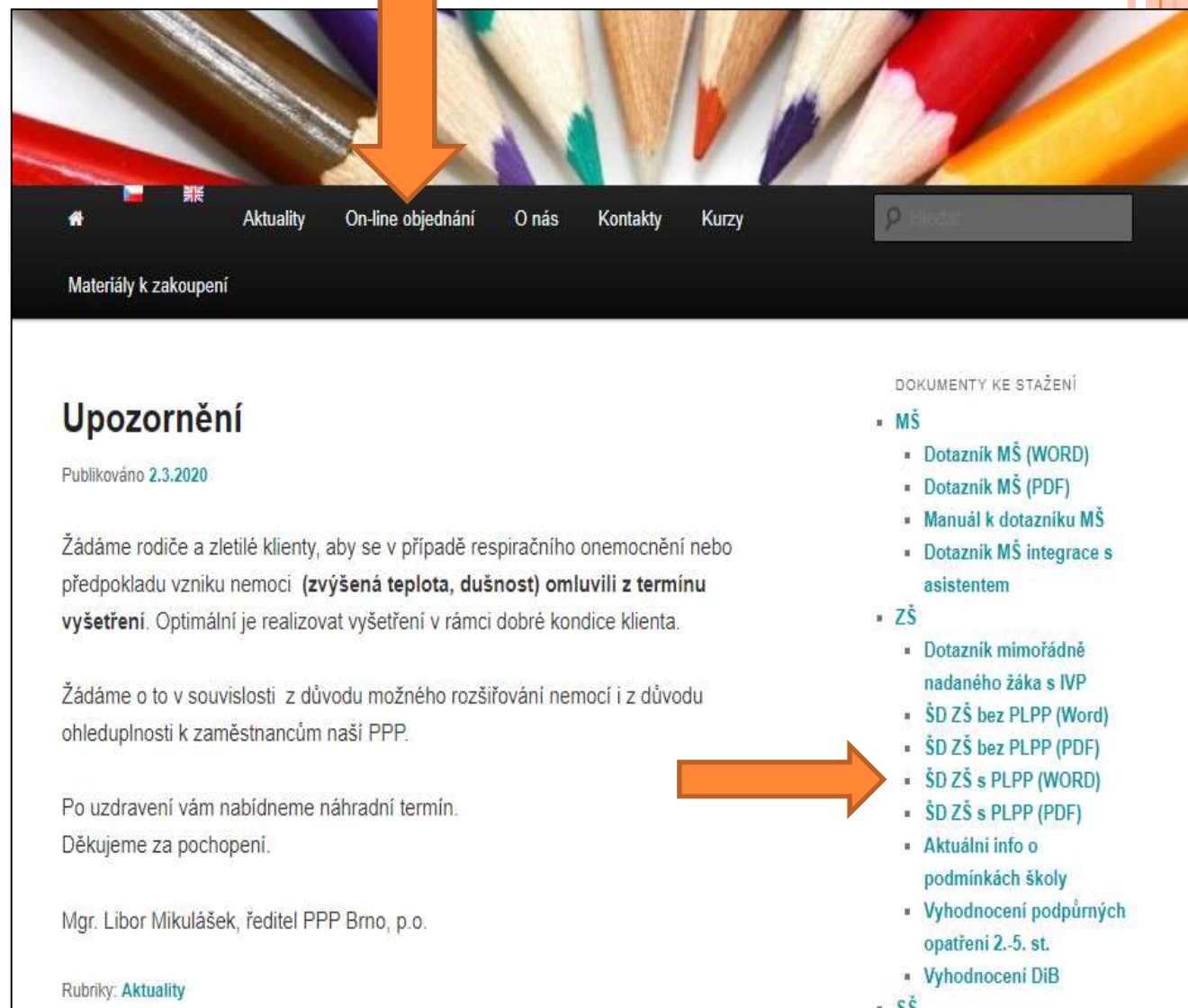
- Pokud se neosvědčil PLPP
- nebo pro žáky s větší potřebou podpory
 - např. žáci s IVP, integrování, se zdravotním znevýhodněním

Jak se postupuje?

1. Škola vyplní **školní dotazník**, který je doručen do poradny.
2. Žák je **vyšetřen v poradně**, která poskytne doporučení pro další vzdělávání.
3. Rodiče podepisují souhlas s vytvořením **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)** a posléze samotné IVP.
4. Na základě doporučení z poradny **škola** specifikuje podpůrná opatření v **IVP**.
- IVP se píše na jeden školní rok

UKÁZKA: PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA

PPP Brno
Hybešova
<http://www.pppbrno.cz/cs/>

A screenshot of the website for the Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) Brno. The page features a navigation menu with links for 'Aktuality', 'On-line objednání', 'O nás', 'Kontakty', and 'Kurzy'. A search bar is located on the right. The main content area displays a notice titled 'Upozornění' (Warning) dated 2.3.2020. The notice informs parents and clients that appointments may be rescheduled due to the COVID-19 pandemic. A list of documents for download is provided on the right side of the page, including questionnaires and manuals. An orange arrow points from the top of the page to the navigation menu, and another orange arrow points from the 'Aktuality' link to the 'Upozornění' notice.

Upozornění

Publikováno [2.3.2020](#)

Žádáme rodiče a zletilé klienty, aby se v případě respiračního onemocnění nebo předpokladu vzniku nemoci (**zvýšená teplota, dušnost**) **omluvili z termínu vyšetření**. Optimální je realizovat vyšetření v rámci dobré kondice klienta.

Žádáme o to v souvislosti z důvodu možného rozšiřování nemocí i z důvodu ohleduplnosti k zaměstnancům naší PPP.

Po uzdravení vám nabídneme náhradní termín.
Děkujeme za pochopení.

Mgr. Libor Mikulášek, ředitel PPP Brno, p.o.

Rubriky: [Aktuality](#)

DOKUMENTY KE STAŽENÍ

- **MŠ**
 - Dotazník MŠ (WORD)
 - Dotazník MŠ (PDF)
 - Manuál k dotazníku MŠ
 - Dotazník MŠ integrace s asistentem
- **ZŠ**
 - Dotazník mimořádně nadaného žáka s IVP
 - ŠD ZŠ bez PLPP (Word)
 - ŠD ZŠ bez PLPP (PDF)
 - ŠD ZŠ s PLPP (WORD)
 - ŠD ZŠ s PLPP (PDF)
 - Aktuální info o podmínkách školy
 - Vyhodnocení podpůrných opatření 2.-5. st.
 - Vyhodnocení DiB
- **SŠ**

Školní dotazník – mimořádně nadaný žák s IVP

Jméno a příjmení žáka :		Datum narození :	Bydliště:
ZŠ, třída :	Třídní učitel :	Asistent pedagoga nebo jiný pedagog, který s dítětem pracuje :	
Hodinová dotace, její rozvržení :			IVP pro období škol. rok:

IVP realizován v předmětech

- jazykové předměty :
- matematika
- společenské vědy :
- přírodní vědy :

Typy úpravy výuky

- obohacování učiva, rozšiřující úlohy, ...
- akcelerace dle osnov vyššího ročníku v kmenové třídě
- návštěva vybraných hodin ve vyšším ročníku (uveďte které a jak často) :
- práce s pedagogem mimo výuku - individuálně nebo v malé skupině (jak často a s kolika žáky) :
- jiné (specifikujte) :

Jak se uskutečňovala spolupráce s rodiči (forma a frekvence, jak rodiče reagují na doporučení a požadavky školy, jaké mají požadavky na školu) :

Projevy chování žáka (vztahy k vrstevníkům, vztahy ostatních žáků k němu, začleněnost do kolektivu, vztah k autoritám, komunikační schopnosti, emocionální projevy,...) :

Práceschopnost, pozornost, schopnost kooperace s učitelem a s ostatními žáky :

Návrhy pro příští školní rok 20 /20 :

- IVP se osvědčil, navrhuje pokračovat stejným způsobem s úpravou pro daný ročník dle doporučení PPP
- IVP se osvědčil, ale navrhuje změnit :

- IVP se neosvědčil (specifikujte důvody) :
- IVP nebyl vůbec realizován z důvodu :
- IVP již není z našeho pohledu potřebný z důvodu :
- Co aktuálně očekáváte nebo potřebujete od PPP :
- Jiné návrhy :

Vyjádření rodičů k realizaci a plnění individuálního vzdělávacího plánu

pokračovat v práci stejným způsobem

(IVP se osvědčuje, navrhuje pokračovat v práci stejným způsobem)

navrhuje změnu a žádáme o kontrolní vyšetření

Jméno a podpis rodičů:

Datum:

Dotazník vyplnil:

Datum :

**ŠKOLNÍ DOTAZNÍK
(MIMOŘÁDNĚ
NADANÝ ŽÁK)**

Příloha Plánu pedagogické podpory – školní dotazník žáka ZŠ

Jméno a příjmení žáka: Klikněte sem a zadejte text. Datum narození: Klikněte sem a zadejte text.

Škola: Klikněte sem a zadejte text. Třída: Klikněte sem a zadejte text.

Důvod žádosti o vyšetření
(vyhodnocení PLPP): Klikněte sem a zadejte text.

Jaké vzdělávací potíže se u žáka/žákyně v jednotlivých oblastech projevují? (zaklikněte oblast a popište projevy)

Čtení: Klikněte sem a zadejte text, např.: úroveň znalosti písmen. Způsob čtení – pomalé, těžkopádné, překotné, bez větné intonace. Technika čtení - tichý sklád, slabikování, má potíže s delšími nebo artikulačně obtížnějšími slovy. Chybovost při čtení: zaměňování písmen, přehazování pořadí písmen, slabik, domýšlení koncovek apod. Obtíže s pochopením významu přečteného a reprodukci textu...

Psaný projev: Klikněte sem a zadejte text, např. píše pravou či levou rukou, nevyhraněnost. Úchop psacího náčiní, uvolněnost ruky, tlak na podložku. Zvládnutí tvarů písmen, velikost, sklon, kolísání, úprava, čitelnost, tempo psaní. Charakter chyb – gramatická chybovost, specifická chybovost – inverze, vynechávky, záměny hlásek a písmen zvukově či tvarově podobných, chyby v měkčení, potíže s diakritikou, interpunkcí a respektováním hranic slov...

Další grafický projev (rýsování, kreslení...): Klikněte sem a zadejte text, např. grafomotorická obratnost či neobratnost, která se promítá do dalších předmětů...

Matematika: Klikněte sem a zadejte text, např. jistota v rozkladech čísel, jmenování číselných řad, přechod přes desítku, zvládnutí číselných operací, porozumění slovním úlohám. Počítání z paměti a písemně. Chybovost v časově limitovaných úkolech, chybovost při dostátku času. Rychlost chápání nového učiva, rychlost počítání, aplikace znalostí.

Cizí jazyk: Klikněte sem a zadejte text, např. slovní zásoba, výslovnost, gramatika, typy chyb v písemném projevu, srovnání písemného a ústního projevu.

Ostatní předměty: Klikněte sem a zadejte text, např. úspěšnost či neúspěšnost ve zvládnutí dalšího učiva (pokud neúspěšnost, vypsát konkrétní projevy, předměty).

Řeč: Klikněte sem a zadejte text, např. nápadnosti v řečovém projevu, vady výslovnosti, logopedická péče, artikulační neobratnost, záměny sykavek, agramatismy, zadržávání, koktavost, mutismus (komunikuje/nekomunikuje s vyučujícími, příp. za jakých okolností), slovní zásoba, slovní pohotovost, úroveň vyjadřování vzhledem k věku dítěte. V případě dvojjazyčného prostředí uveďte mateřský jazyk, jakou řečí se hovoří v rodině, kdy se dítě začalo učit česky.

Práceschopnost: Klikněte sem a zadejte text, např. soustředěnost, pracovní tempo, pozornost – délka, hloubka, trvalost, samostatnost/ nutnost vedení, neklid, potřeba stimulace, unavitelnost, impulzivita...

Tenze, snížená frustrační tolerance: Klikněte sem a zadejte text, např. při nezdaru přestává pracovat/je vytrvalé, pokračuje v práci. Nápadná tenze při zkoušení, verbálním projevu, v jiných zátěžových situacích.

Jiné: Klikněte sem a zadejte text, např. závažné onemocnění, častá nemocnost, případná specifika v projevech...

Další podstatné informace vztahující se k žákovi:

Projevy v chování: Klikněte sem a zadejte text, např. vstřícný, přátelský, vyrovnaný, má dobrou sebedůvěru, individualista, soutěživý, týmový hráč, agresivní, konfliktní, zlostný, pasivní, citlivý, bojácný, plachý apod.

Zařazení v kolektivu třídy, vztah ke spolužákům a učitelům: Klikněte sem a zadejte text, např. v kolektivu přijímán/stojí na okraji, dovede si hrát s jinými dětmi, zapojuje se do skupinové práce, umí se domluvit, ustoupit, (ne)respektuje domluvená pravidla, (ne)respektuje autoritu učitele. Dodržuje/nedodržuje pravidla společenského chování, her.

Přístup žáka (rodiny) ke studiu a k poskytovaným podpůrným opatřením: Klikněte sem a zadejte text, např. aktivita-pasivita, svědomitost, domácí příprava, nošení pomůcek, cílevědomost, výkonová motivace, zvýšené úsilí při neúspěchu-vzdávání se. Spolupráce rodičů se školou, účast na třídních schůzkách.

Využití školního psychologa/ speciálního pedagoga, případně dalších osob: Klikněte sem a zadejte text.

Očekávání od poradenské služby v PPP, navrhovaná opatření ze strany školy (upřesněte): Klikněte sem a zadejte text.

Další (upřesněte): Klikněte sem a zadejte text.

Jméno a podpis učitele: Klikněte sem a zadejte text. Datum: Klikněte sem a zadejte datum.

**ŠKOLNÍ DOTAZNÍK ŽÁKA
(s PLPP)**

AKTUÁLNÍ INFORMACE O MATERIÁLNÍCH A PERSONÁLNÍCH PODMÍNKÁCH ŠKOLY
Podklady pro návrh podpůrných opatření
 (dle vyhlášky 27/2016 Sb., §12)

1. část – vyplní škola před vyšetřením žáka

Jméno a příjmení dítěte/žáka/studenta (dále žák):

Datum narození:

Škola/školské zařízení:

Třída: Opakoval/a ročník: Počet žáků ve třídě (skupině):

Třídní učitel: tel.: e-mail:

Konzultační doba (dny, hodiny):

Počet žáků ve třídě s podpůrnými opatřeními 2. – 5.stupně:

Počet žáků integrovaných:

Přítomnost asistenta pedagoga ve třídě (úvazek, na období):

Přítomnost dalších pedagogických pracovníků ve třídě (úvazek, na období):

Přítomnost dalších osob ve třídě (tlumočník, osobní asistent...):

Žák v péči PPP, SPC, jiných odborných lékařů,
 organizací (jakých, doporučená opatření):

Žák navštěvuje předmět speciálně pedagogické péče
 (jak často):

Žák využívá pedagogickou intervenci (doučování)
 (jaké předměty, jak často):

**Informace o podmínkách
školy**

Návrh opatření vztahujících se k danému žákovi

2. část – vyplní PPP po poskytnutí poradenské služby a poté odešle k vyjádření škole

	Vyplní PPP	Vyplní škola
Návrh organizační formy vzdělávání:		
Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole:		
Převažující stupeň podpůrných opatření:		
Metody výuky, úpravy obsahu vzdělávání:		
Forma vzdělávání:		
Úprava očekávaných výstupů vzdělávání:		
Organizace výuky:		
Personální podpora pedagogická:		
Personální podpora nepedagogická:		
Hodnocení žáka:		
Pomůcky:		
Prodloužení délky vzdělávání:		
Podpůrná opatření jiného druhu:		
Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončení vzdělávání:		
Návrh zahájení poskytování podpůrných opatření:		

V

dne

Vyplnil/a:

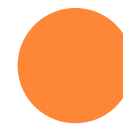
UKÁZKA – PORADNA: ŽÁDOST O VYŠETŘENÍ

Práce ve skupinách

Základní informace o škole

Školní dotazník

- Co obsahuje?

UKÁZKA:

ŠKOLNÍ DOTAZNÍK

BEZ VYTVOŘENÉHO PLPP (DANIEL)

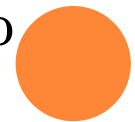
1. Proč je podávána žádost o vyšetření?
2. Jaké má žák obtíže?
3. Kdo žádost podává?
4. Co od poradny očekává?

Práce ve skupinách

II. – V. STUPEŇ: IVP

- Na základě doporučení z poradny **škola** specifikuje podpůrná opatření v **individuálním vzdělávacím plánu (IVP)**.
- **Ředitel školy IVP schvaluje**
 - na základě §16 školského zákona a §3 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.
- Tři měsíce před koncem školního roku se píše **hodnocení IVP**
- **poradna** na základě něj a dalšího vyšetření rozhodne o jeho ponechání, změnách nebo odstranění.

II. – V. STUPEŇ: IVP

Při stanovování stupňů podpůrných opatření se zapojují:

- Pedagogičtí a poradenští pracovníci ve školách
 - Škola vyplňuje Školní dotazník
 - Učitelé, výchovný poradce, metodik prevence, psycholog, speciální pedagog
- Poradenští pracovníci školských poradenských zařízení (PPP, SPC)

IVP

- V praxi se na vypracování IVP podílí tým na škole:
 - třídní učitel, učitelé ostatních předmětů, výchovný poradce, zástupce ředitele, ředitel školy, PPP, SPC.
- Podíl práce třídního učitele 30–80 %
 - koordinuje
 - zodpovídá za obecnou charakteristiku dítěte, formální správnost dokumentu a svůj předmět
- Učitelé ostatních předmětů: 20 % podíl
 - zpracovávají svůj předmět
 - jejich práci koriguje vedoucí metodického sdružení daného předmětu

UKÁZKY:

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (IVP)

- Žák se specifickými poruchami učení (SPU)
- Žákyně s Downovým syndromem, mentální opoždění, poruchy pozornosti
- Mimořádně nadaný žák

Skupinová práce:
Co plán obsahuje?

*Školský zákon
*Vyhláška o vzdělávání dětí,
žáků a studentů se SVP a
mimořádně nadaných
§
Individuální vzdělávací plán

Bunešová, M. et al. (2012).
*Realizace IVP s ohledem na
potřeby vyrovnávacích
opatření (Metodika)*. Praha:
NÚV.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (IVP)

- většina škol používá k vytvoření IVP unifikovaný oficiální formulář
 - obsah individuálně přizpůsobují
- s IVP školy pracují v průběhu školního roku
 - změny se provádějí výjimečně
 - jsou-li potřeba, bez problémů je lze udělat
- pracovníci PPP mohou přijíždět do školy
 - např. měsíčně
 - kontrolní vyšetření žáka
 - konzultace pro učitele
 - odpoledne pro rodiče

CÍLE IVP

Výzkum IVP na školách (NÚV):

- Všechny školy vnímaly smysl a užitek IVP jako velmi významný.
- Jako hlavní cíle IVP uváděly zejména:
 - **dopomoci ke zvládnutí učiva** žákům se SVP,
 - **vidět daného žáka ve vývoji, sledovat jeho posun** ve vědomostech,
 - umožnit, aby se mohl daný žák vzdělávat v dané škole tak, aby mohl **vhodnými metodami a bez stresu, v klidu dosahovat výsledků a úspěchů**, z nichž má on i pedagogové radost.

Hlavní problém IVP:

pojmenování
vzdělávacích cílů ve
vyučovacích
předmětech, ale i ve
schopnostech žáka

DOPORUČENÍ PRO UPLATŇOVÁNÍ VŠECH STUPŇŮ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

- Týmová **spolupráce** školy a ŠPP, školy a ŠPZ
- Postupovat **od jednodušších** typů intervence ke složitějším
 - snadná a finančně nenáročná intervence
- „**Ted' a tady**“
 - na půdě školy, v co nejkratším čase
- Vycházet z **potřeb** a limitů rodiny
- **Zapojovat rodiče** žáka
 - samostatná realizace opatření a zpětná vazba rodičů
- Průběžně **reflektovat**
 - míru opatření, proces, čas, priority

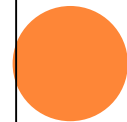

VÝCHODISKA PRO NASTAVOVÁNÍ PODPORY: METODY SBĚRU DAT

- pozorování žáka
 - v hodině
- rozhovor
 - se žákem, zákonným zástupcem

- analýza dosavadního pedagogického přístupu

- ústní ověřování znalostí a dovedností
- písemné zkoušky, znalostní testy
- analýza procesů a výkonů/výsledků činností
 - s důrazem na kvalitativní rozbor
- reflexe rozboru výsledků žákovy práce a hodnocení
- analýza domácí přípravy žáka
- portfolio žákovských prací

SPOLUPRÁCE S RODIČI

- Spolupracovat s rodiči již od 1. st. podpory.
- Zapojit rodiče do spolupráce
 - počítat s motivovanými i nemotivovanými rodiči
- Rodiče můžeme vnímat při uplatňování podpůrných opatření jako
 - a) **pomocníky při realizaci** navržených opatření
 - b) příjemce podpory ze strany školy
- Aby mohl rodič dobře poskytovat podporu svému dítěti, často **potřebuje sám podporu** pro její efektivní využití.
- Stavět na pozitivních věcech
 - **co se daří, co dítě zvládlo**
 - vstřícná komunikace

ROLE RODIČŮ

PŘI POSKYTOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

- **podpora žáka v domácí přípravě** na základě konzultace s vyučujícím
 - vlastní **realizace podpory**
- **zajištění podmínek** pro úspěšnou domácí přípravu
 - přiměřený denní režim, klid na domácí práci, organizace pracovního místa
- emoční podpora žáka při zvládnání nároků školy
- posílení motivace žáka

- průběžná **komunikace** s vyučujícími
- **zpětná vazba** od rodiče
 - informace o výkonech a postojích žáka
 - o postojích a očekávání rodičů
- nastavení kontrolních mechanismů pro práci s žákem
- **spolupráce při vyhodnocování podpůrných opatření**

PODPORA RODIČŮ ŠKOLOU PŘI POSKYTOVÁNÍ PLPP

- Podpora rodiče v oblasti domácí přípravy jejich dítěte
 - rodič **od učitele získává popis metod a forem práce, přístupů,**
 - **konzultaci** k množství, časovému rozvrhu, k pomůckám, atd.
- Zajištění **vzájemné zpětné vazby** (forma, frekvence, obsah) mezi učitelem a rodičem.
- Zprostředkování mimoškolních aktivit
 - aktivity podporující školní výkon, aktivity volnočasové
- Dohoda o volbě motivace, případně hodnocení žáka.
- Emoční podpora rodiče učitelem cílená na společné zvládnutí obtíží žáka.

PODPORA RODIČŮ ŠKOLOU/UČITELEM

- Rodiče nejsou homogenní skupinou
 - liší se v postojích, prioritách, přístupech, osobnostních charakteristikách, intelektu, životních zkušenostech
 - někteří rodiče oceňují jasnější edukativní vedení,
 - s jinými se jedná spíše o partnerský dialog.
- Rodiče očekávají konkrétní rady a postupy pro domácí přípravu
 - někdy je potřebné věnovat čas **podmínkám domácí přípravy** (vhodná doba, délka, struktura, míra dopomoci dítěti).
- Učitel i rodič jsou **kompetentní odborníci**
 - rodič je odborníkem na své dítě
 - učitel je odborníkem na vzdělávání

ROLE VEDENÍ ŠKOLY PŘI ZAJIŠTĚNÍ PODMÍNEK PRO NASTAVOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

- Vytvoření **prostoru pro konzultace** učitelů mezi sebou a učitelů s rodiči, žáky.
- Nastavení **mechanismů komunikace uvnitř školy** o problémech žáků ve výuce a s tím souvisejícími obtížemi.
- **Sjednocení základní filozofie** přístupu k žákům obecně, i k žákům s rizikem SVP.
- Realizace společných **jednání** učitel – vedení školy – rodič, případně žák (identifikace potřeb, shoda na postupu).
- **Podpora kompetencí učitele** při uplatňování podpůrných opatření.
- **Materiální podpora:**
 - Dle možností školy např. pracovní listy, jednoduché pomůcky
 - Nákup pomůcek: projekty, granty, dobrovolné příspěvky

LEGISLATIVA PRO PEDAGOGICKOU DIAGNOSTIKU

§ 16 školského zákona

- ✦ Vyhláška 197/2016 v platném znění
- ✦ Vyhláška 48/2005 v platném znění
- ✦ Vyhláška 27/2016 v platném znění

OTÁZKY PRO PRÁCI S VYHLÁŠKOU 27/2016 V PLATNÉM ZNĚNÍ

Odpovězte ve dvojicích/5 skupinách na tyto otázky na základě legislativy

- 1) Koho musí škola podle vyhlášky 27/2016 seznámit s **plánem pedagogické podpory** žáka?
- 2) Koho ředitel školy pověřuje **koordinací** plánu pedagogické podpory?
- 3) Ve třídě, oddělení nebo studijní skupině se může vzdělávat zpravidla **nejvýše _____ žáků se speciálními vzdělávacími** potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně (s přihlédnutím ke skladbě těchto podpůrných opatření a k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáků).
- 4) **Počet žáků** se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně nesmí přesáhnout _____ žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině.
- 5) Kdo navrhuje a zpracovává **individuální vzdělávací plán** žáka?

Vyhláška 27/2016
v platném znění

<http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaska-c-27-2016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi-2>

ZKRATKY

- ŠPP
- ŠPZ
- PPP
- SPC
- PLPP
- IVP
- SVP
- SPU

PRÁVA A POVINNOSTI UČITELE

561/2004 SB. (ŠKOLSKÝ ZÁKON)

- **Povinnost informovat**
 - základní právo a povinnost školy, zákonných zástupců a žáka

- **Zohledňování potřeb jednotlivce (individualizace)**

- **Dodržování metod a postupů de lege artis**
 - dle pravidel pedagogického umění
 - co nejširší uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod

- **Hodnocení výsledků žáků**
 - vzhledem k dosahování cílů vzdělávání

PRÁCE S OSOBNÍMI ÚDAJI

- Učitel, škola atd. při diagnostikování pracují s osobními údaji
- Je třeba dbát zákonů
- **Oprávněnost získávat údaje o žákovi** specifikuje školský zákon 561/2004 Sb.

OSOBNÍ ÚDAJ

ZÁKON Č. 101/ 2000 SB., O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ § 4 PÍSM. A), E)

- jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů
 - subjekt údajů **lze přímo či nepřímo identifikovat**
 - zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu

ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

ZÁKON Č. 101/ 2000 SB., O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ § 4
PÍSM. A), E)

- jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce (škola) nebo zpracovatel (učitel) systematicky provádějí s osobními údaji,
 - a to automatizovaně nebo jinými prostředky.
- Povinnost **zachovávat mlčenlivost** o osobních údajích.

Např.

- školní matrika,
- další dokumentace žáka,
- dotazník či pracovní list s osobními údaji,
- pravidelné zaznamenávání údajů o žákovi na základě záměrného pozorování nebo rozhovoru,
- údaje o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka,
- výchovná opatření,
- údaje o docházce do školy.

ETIKA V PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTICE

Učitel = odborná a etická autorita

Nedodržení etických pravidel = **zdroj zátěžové situace pro žáka.**

Příklady etického selhání u ústního zkoušení

- učitel ironizuje výkon žáka, komentuje, nevhodně hodnotí, nesrozumitelně položená otázka, časový nátlak, srovnávání s jinými

Práce s chybou žáka

- žák by vždy měl mít šanci svůj výkon opravit

Nevhodná interpretace výsledků = nebezpečí poškození žáka.

Výsledky dotazníků nebo sociometrie - informace pouze pro práci učitele, je neetické jejich výsledky zveřejnit.

Informace o výsledcích žákovy práce rodičům v rámci tzv. třídních schůzek – soukromě.

LITERATURA

- Dittrich, P. (1992). *Pedagogicko-psychologická diagnostika*. Praha: H + H.
- Gavora, P. (2001). *Diagnostikovanie a hodnotenie žiaka vo vyučovaní. In Předškolní a primární pedagogika. Předškolní a elementární pedagogika*. Praha: Portál.
- Maydlová, Z. (1980). *Soustavné hodnocení žáka*. Praha: SPN.
- Mertin, V., Krejčová, L. et al. (2016). *Metody a postupy poznávání žáka*. Praha: Wolters Kluwer ČR.
- Mojžíšek, L. (1987). *Teoretické otázky pedagogické diagnostiky*. Praha: Academia. Praha: Academia.
- Pollard et al. (2014). *Reflective teaching in schools*. London: Bloomsbury Academic.
- Průcha, J. (1998). *Pedagogická diagnostika 97'. Sborník referátů z mezinárodní konference Pedagogická diagnostika 97'*. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity.
- Průcha, J. et al. (2009). *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál.
- Swierkoszová, J. (2005). *Pedagogická diagnostika dětského vývoje pro učitele primárního vzdělávání*. Ostrava: REPRONIS.
- Tomanová, D. (2006). *Úvod do pedagogické diagnostiky v mateřské škole*. Olomouc : UP, 2006.
- Tomková, A. e. (2012). *Rámec profesních kvalit učitele. Hodnotící a sebehodnotící arch*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání.
- Valenta, J. (2007). *Komplexní rozvoj osobnosti žáka ve vyučování*. V A. & Vališová, *Pedagogika pro učitele* (stránky 265-282). Havlíčkův Brod: Grada.
- Zelinková, O. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha : Portál, 2001.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. [online] Aktuální znění 1. 9. 2016 . (2005).*
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Aktuální znění od 6. 10. 2016.*
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), in: Sbíрка zákonů České republiky [online], Konsolidované znění účinné od 1. 9. 2016. (2004)*
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů. Aktuální znění zákona k 1. 9. 2016. [online]. (2004).*

